

Beleggen voor een circulaire toekomst

— Samenvatting

Over

---

de auteurs

DAVID CZUPRYNA
SENIOR PORTFOLIO MANAGER

David beheert sinds december 2021 de Candriam Sustainable Equity Circular Economy-strategie en brengt zo zijn ruime ESG-ervaring mee voor beleggers. Daarvoor was hij Head of ESG Development bij Candriam, waar het zijn taak was om de unieke mix van duurzaamheidsreferenties en marktwijsheid van Candriam aan beleggers en marktparticipanten over te brengen. Voordat hij bij Candriam kwam, leidde David de groei van duurzame beleggingsstrategieën in verschillende Europese landen bij Sycomore Asset Management en in Noord-Europa bij Erste Asset Management. David begon zijn financiële loopbaan in 2007 bij BNP Paribas in Londen op de structureringsdesk voor aandelerivaten.

David heeft een MBA van de Universiteit van Cambridge, gespecialiseerd in financiën en strategie, en een master in politieke wetenschappen van de Vrije Universiteit Brussel en de Katholieke Universiteit Leuven.

BASTIEN DUBLANC
SENIOR PORTFOLIO MANAGER

Bastien trad in 2022 bij Candriam in dienst als Senior Portfolio Manager. Voor zijn betrokkenheid bij de Candriam Sustainable Equity Circular Economy-strategie beheerde hij een aantal milieugerichte beleggingsstrategieën bij de in Londen gevestigde beleggingsfintech Clim8 Invest. Daarvoor werkte hij zeven jaar als analist bij Lombard Odier in Genève en was hij ook sell-side analist in de energiesector.

Bastien heeft een master in Offshore Technology van Cranfield University in het Verenigd Koninkrijk en een master in Business Management van HEC in Parijs.

De noodzaak

is er

Bronnen zijn eindig. We verbruiken onze natuurlijke hulpbronnen in een tempo gelijk aan 1,7 aarde, een onhoudbaar tempo. De uitputting van de hulpbronnen is al tientallen jaren groter dan de groei van het bbp. Deze vergelijking moet omgedraaid worden, of we zullen zonder middelen komen te zitten.

Ondertussen vervuult niet biologisch afbreekbaar afval oceanen en landschappen waarvan men ooit dacht dat ze oneindig waren.

Het groeipotentieel voor circulaire bedrijven is duidelijk. Er wordt geschat dat de wereldeconomie slechts 9% circulair is.¹ Dat zijn veel marktkansen. En let goed op: We kunnen de opwarming van de aarde niet afremmen zonder grootschalige toepassing van circulaire economie-oplossingen op het gebied van huisvesting, mobiliteit en voedsel.

De lineaire economie van vandaag

Onze "nemen/maken/verspillen" wereldeconomie is het resultaat van de manier waarop wij onze economische activiteiten inrichten. Alleen al in de eerste zeven maanden van elk jaar gebruikt onze economie evenveel van onze wereldwijde natuurlijke hulpbronnen als in een heel jaar kan worden aangevuld. Deze break-even datum komt elk jaar vroeger. Tegen 2050 zullen we drie aardes verbruikt hebben - dat wil zeggen dat we drie keer zoveel verbruiken als het aanvullingsniveau.

Naar een circulaire economie

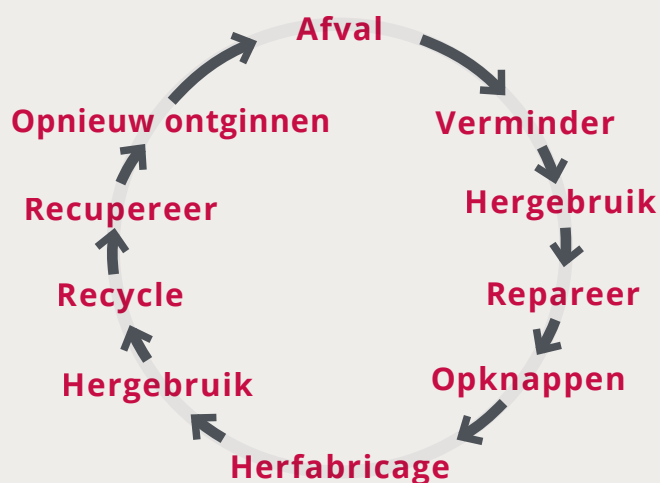
Reduce, re-use, repair, recycle is een duidelijk concept. Toch is de circulaire economie in de praktijk vrij complex. Ze bestaat uit meestal lokale en vaak ongecoördineerde initiatieven. De programma's ter vermindering van de uitstoot van broeikasgassen worden daarentegen geglobaliseerd. Toch is een circulaire economie een voorwaarde om deze doelstellingen inzake koolstofvermindering en klimaatmitigatie te bereiken.

Een cirkelvorm begint zich af te tekenen. Hoewel de circulaire economie een complex onderwerp is, wordt de noodzaak ervan erkend. Lokale en regionale inspanningen en regelgeving nemen toe.

Afbeelding 1 - De lineaire economie

Afbeelding 2 - De circulaire economie

Het Candriam circulaire

— beleggingskader

Vergelijkbare gegevens voor circulariteit tussen bedrijven onderling laten waarschijnlijk nog jaren op zich wachten. Het ontbreekt de circulaire economie nog steeds aan een universele definitie en zelfs aan een reeks algemeen aanvaarde richtsnoeren. Zelfs de graadmeters onduidelijk. Toch creëert deze circulaire transformatie een breed scala aan nieuwe bedrijven, beleggingsmogelijkheden en investeerders. Het is niet voldoende om het potentieel voor circulariteit vast te stellen - om een robuust

beleggingsproces te creëren moet er een rigoureuze kader zijn om de omvang van de circulaire bijdrage van elk bedrijf te kwantificeren

Daarom heeft Candriam ons eigen circulaire beleggingskader ontwikkeld, gebaseerd op publiek beschikbare informatie. Het is onze overtuiging dat investeren in circulaire bedrijven een multi-metrische, maar enkelvoudige score vereist.

Wij hebben onze beleggingsscores zo ontworpen dat ze meegroeien met het beschikbare denken. Daarom hebben wij ons gebaseerd op het werk van anderen, waaronder de circulariteitsbeginselen van de Ellen MacArthur Foundation:

- Ontwerp vervuiling en afval uit het systeem.
- Materiaal en producten in gebruik optimaal houden.
- Natuurlijk kapitaal opbouwen en herstellen en natuurlijke systemen regenereren.

Een driedimensionaal kader

Na het identificeren van de circulariteitskandidaten aan de hand van zes verticals, beoordeelt en scoort het Candriam Circulaire Kader hun bijdrage over drie pijlers om tot een score te komen.

- **Circulaire resultaten - 60%**
- **Circulair engagement - 20%**
- **Circulaire impuls - 20%**

Een driedimensionaal kader

Ons Candriam Circularity Framework werd gecreëerd om de bijdrage van bedrijven aan een circulaire economie in kaart te brengen en te scoren. Geen enkele graadmeter kan de circulariteit van een bedrijf weergeven. Wij hebben een model ontworpen dat een aantal maatstaven combineert tot één score die zowel nuttig is voor beleggers als zo nauwkeurig mogelijk gezien de huidige versnippering van taxonomie en gegevens.

We organiseren bedrijven volgens zes **verticals**, of **circulaire waardeketens**. Onze verticale benadering biedt inzicht in de gebieden waar meer circulariteit de grootste bijdrage kan leveren aan decarbonisatie. Grootschalige toepassing van oplossingen voor de circulaire economie in de sectoren huisvesting, mobiliteit en levensmiddelen zou aanzienlijk bijdragen tot de beperking van de klimaatverandering (figuur 3).

Afbeelding 3 - Interconnectie tussen circulariteit en klimaatmitigatie

CO₂-equivalente emissies zijn ruwweg 50 Gt per jaar, volgens het IEA

Het reductiepotentieel dat hieronder in de verticale strepen is aangegeven, staat voor de geraamde cumulatieve emissies van 2022 tot en met 2030E.

Zes circulaire waardeketen	 Huisvesting / Infrastructuur	 Mobiliteit / Vervoer	 Voeding	 Producten	 Gezondheidszorg	 Communicatie
CO ₂ -reductiepotentieel, bruto(Gt)	18,5	8,1	7,5	1,8	0,2	0,2
Materialiteit	Zeer hoog	Hoog	Hoog	Gematigd	Laag	Laag
	Bv.: Grondstofzuinig bouwen, Natuurlijke huisvestingsoplossingen, Minder vloeroppervlak, Meer duurzaamheid, Circulaire materialen	Bv.: Reizen verminderen, Voertuiggebruik verbeteren, Duurzame voertuigen	Bv.: Gezonde voeding, Verminder overmaat, duurzame landbouw	Bv.: Chemievrj, Circulaire verbruiksgoederen, Duurzame producten	Bv.: Circulaire gezondheidszorg	Bv.: Efficiënt ontwerp van ICT's

Bron: Candriam, Circle Economy, Goldman Sachs investeringsonderzoek

De score

Nadat de kandidaten voor circulariteit zijn geïdentificeerd aan de hand van de zes verticalen, beoordeelt en scoort het Candriam Circulaire Kader hun bijdrage over drie pijlers om een score te creëren.

Circulaire engagement - 20%

Idealiter maken **Verbintenissen** toekomstige resultaten mogelijk. De rol van de analist bij de beoordeling bestaat erin zorgvuldig te trachten onderscheid te maken tussen wat waarschijnlijk zal worden verwezenlijkt en verbintenissen die niet worden geschraagd door echte ambitie of middelen.

Circulaire resultaten - 60%

De circulaire **Resultaten** vormen de kern van het Candriam Kader voor Circulariteit. Toezeggingen en Momentum bieden waardevolle inzichten, maar het gaat uiteindelijk om de daadwerkelijke bijdragen in de transformatie naar een circulaire economie.

We vertalen de academische benaderingen in vier cirkelvormige resultaten die we **Minder gebruiken, Terugwinnen, Gebruiken Langer**, en **Delen**. Willen wij een bedrijf als circulair beschouwen, dan zal elk bedrijf, ongeacht de aard van zijn bijdrage aan de circulaire economie, moeten bijdragen aan ten minste één van deze vier daadwerkelijke circulaire resultaten.

Afbeelding 4 - Het Candriam Circular Company Scoring Model

Het Candriam Circulariteitskader over Vier Circulariteitsresultaten

Circulaire engagementen

De Circulaire Engagement score beoordeelt de **resources**, het niveau van **strategische integratie** en de geloofwaardigheid van het bedrijf om de economie meer circulair te maken.

Circulaire Resultaten

De Circulaire Resultaten zijn gebaseerd op een gedetailleerde beoordeling van de manier waarop het bedrijf bijdraagt aan circulariteit via zijn **producten, dienstverlening**, en de manier waarop het **werkt**.

Minder gebruiken

Hernieuwbare, biologisch afbreekbare en recycleerbare grondstoffen in de waardeketen integreren en de behoefte aan grondstoffen verminderen.

Recupereer

Afvalinzameling, afvalsortering, verwerking, recycling, upcycling en downcycling aanbieden of mogelijk maken.

Langer gebruiken

De levensduur van producten verlengen door eco-concept, reparatiediensten, renovatie, tweedehandsmarkten.

Delen

Stelt consumenten en bedrijven in staat het gebruik en/of de eigendom van producten te delen of voor bedrijven om de gebruiksfase te optimaliseren via producten als een dienst.

Circulair momentum

Het Circulair Momentum hanteert een **toekomstgericht** perspectief om de **circulariteitstrend** van het bedrijf te evalueren: hoeveel en hoe snel transformeert het bedrijf zichzelf of helpt het anderen om zichzelf te transformeren naar meer circulariteit.

Circulair momentum - 20%

De dimensie **Momentum** creëert een dynamisch verband tussen de historische resultaten van het bedrijf, de strategie en de toekomstige circulaire vooruitgang. Om te begrijpen of de resultaten zullen blijven verbeteren, beoordelen wij hoe geloofwaardig en ambitieus de circulaire verbintenissen van de onderneming zijn en of de recente verwezenlijkingen op het gebied van circulariteit veelbelovend zijn voor de toekomst.

Beleggen in de cirkel

— van het leven

We weten dat we onze natuurlijke hulpbronnen en grondstoffen uitputten. Wat we niet weten is waar het omslagpunt ligt. We weten ook niet wanneer er een wereldwijde erkenning van het probleem en een georganiseerde circulaire aanpak komt. Maar we *doen* weten dat het momentum groeit.

Klimaatdoelstellingen kunnen niet worden bereikt zonder grootschalige toepassing van oplossingen voor de circulaire economie op het gebied van huisvesting, vervoer en landbouw. Bestaande en zich uitbreidende klimaatveranderingsdoelstellingen en regelgeving zetten al aan tot circulaire oplossingen, hoe we die ook noemen. Matiging van de klimaatverandering moet een sterke economische **katalysator** zijn voor circulaire oplossingen, zelfs voordat er duidelijke circulaire kaders of doelstellingen zijn.

Een andere potentiële **katalysator** voor een meer circulaire economie is voorzieningszekerheid. Zelfs voordat we onze hulpbronnen uitputten, zouden geopolitieke spanningen ons kunnen afsnijden van bepaalde natuurlijke hulpbronnen zoals

kobalt, lithium, of . . . olie?

Een factor tien?

Naar schatting is de wereldeconomie slechts voor 9% circulair.¹ De circulaire economie zal naar verwachting tegen 2030 4,5 biljoen dollar bereiken.²

Circulair investeren vandaag en morgen

Investeren hoeft niet te wachten op een mondiaal kader en cijfermatige doelstellingen. Candriam lanceerde ons eerste verantwoord fonds in 1996 en richtte ons interne ESG-analyseteam op in 2005, beide vóór de oprichting van de UN PRI. Investeren vóór de massa is moeilijk, maar we hebben eerdere ervaring - en zijn erin geslaagd.

Het is onze overtuiging dat we kunnen investeren voor een circulaire toekomst.

Afbeelding 5 - Wereldwijde circulaire markten

Circulariteit is een voorwaarde voor veel van de SDG's van de VN

Circulaire kans
Water &
Afwalwaterbeheer

Circulaire kans
Upgrading Infrastructure
& Industries for Resource
Efficiency

Circulaire kans
Minimaliseren van afval tijdens de
levenscyclus van producten van
ontwerp tot einde levensduur

Circulaire kans
Waardebepaling en
minimalisering van
broeikasgassen

Zie voor meer onze white papers:

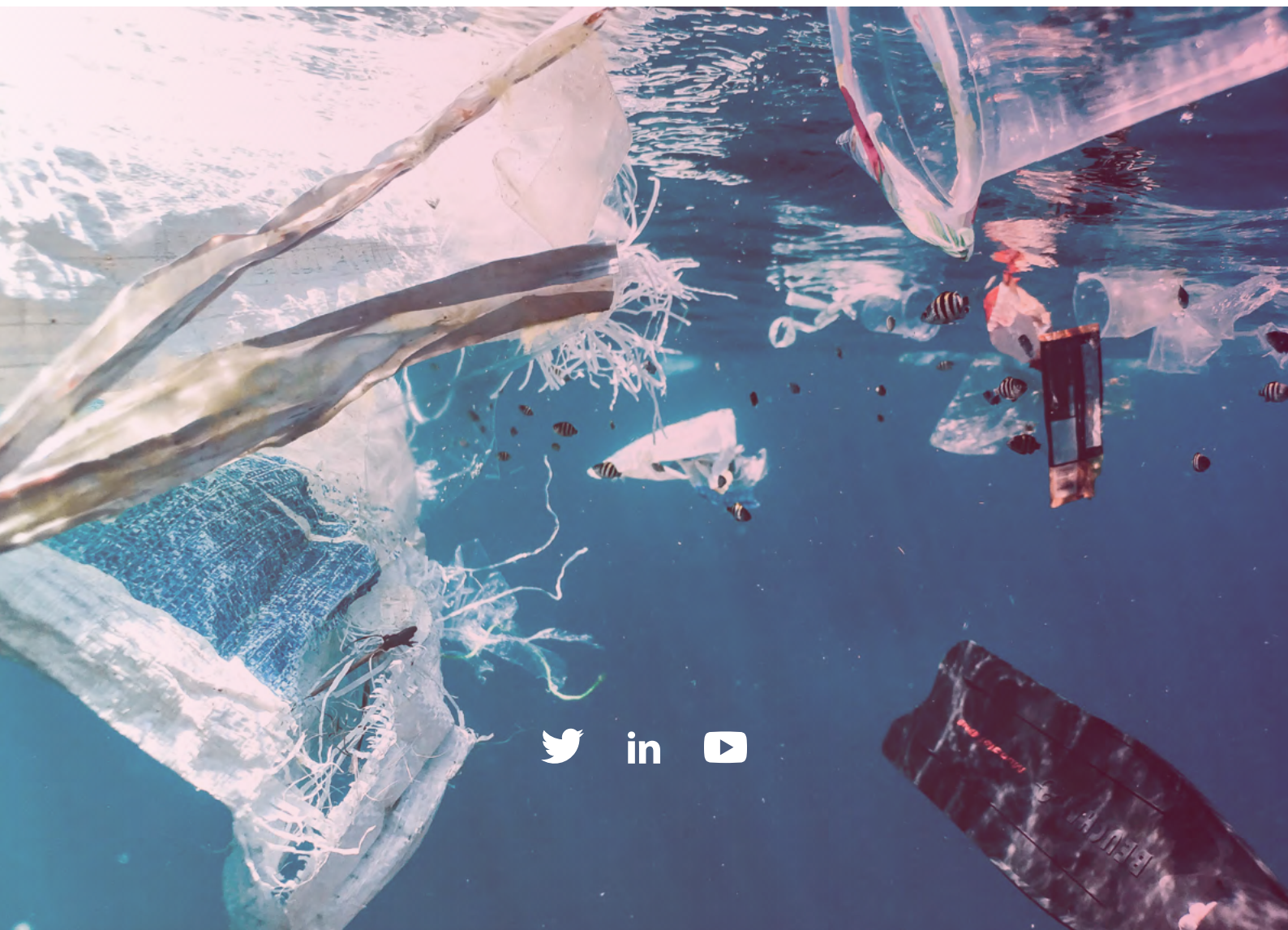
[Investeren voor een circulaire toekomst, september 2022](#)

[Circulaire economie: Paradise restored? September 2020](#)

1. Circular Gap Reporting Initiative. <https://www.circularity-gap.world/about>, geraadpleegd op 24 augustus, 2022.

2. Accenture. The Circular Economy Could Unlock \$4.5 trillion of Economic Growth, Finds New Book by Accenture, <https://newsroom.accenture.com/news/the-circular-economy-could-unlock-4-5-trillion-of-economic-growth-finds-new-book-by-accenture.htm#:~:text=NEW%20YORK%3B%20Sept%2028%2C%202015,consumption%20while%20driving%20greater%20competitiveness>. Toegang tot 24 augustus 2022

Dit document wordt uitsluitend voor informatieve en educatieve doeleinden verstrekt en kan de mening en eigendomsinformatie van Candriam bevatten. De meningen, analyses en standpunten in dit document worden uitsluitend ter informatie verstrekt; het vormt geen aanbod om financiële instrumenten te kopen of te verkopen, noch vormt het een beleggingsaanbeveling of een bevestiging van enigerlei transactie. Hoewel Candriam de gegevens en bronnen in dit document zorgvuldig selecteert, kunnen fouten of omissies niet a priori worden uitgesloten. Candriam kan niet aansprakelijk worden gesteld voor directe of indirecte schade als gevolg van het gebruik van dit document. De intellectuele eigendomsrechten van Candriam moeten te allen tijde worden gerespecteerd, de inhoud van dit document mag niet worden gereproduceerd zonder voorafgaande schriftelijke toestemming.

Dit document vormt geen onderzoek op beleggingsgebied in de zin van artikel 36, lid 1, van de gedelegeerde verordening (EU) 2017/565 van de Commissie. Candriam benadrukt dat deze informatie niet is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen ter bevordering van onafhankelijk onderzoek op beleggingsgebied, en dat zij niet onderworpen is aan enige beperking die de uitvoering van transacties verbiedt vóór de verspreiding van onderzoek op beleggingsgebied.

CANDRIAM. INVESTING FOR TOMORROW.
www.candriam.be